

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Aika 24.10.2023, klo 17:00 - 19:25

Paikka Tammerkoski-kabinetti (1. krs), Finn-Medi 5 / Teams

Käsitellyt asiat

§ 26 Kokouksen avaus ja läsnäolijat

§ 27 Muistion tarkastus

§ 28 Pirkanmaan hyvinvointialueen hyvinvointikertomus ja -suunnitelma 2023–2026 sekä alueelliset hyvinvointisuunnitelmat

§ 29 Valiokuntien käsikirja

§ 30 Digituki Pirkanmaan hyvinvointialueella

§ 31 Tiedoksi merkittävät asiat

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Saapuvilla olleet jäsenet

Kaija Holli, puheenjohtaja
Tarja Kallio, 1. varapuheenjohtaja
Perttu Jussila, 2. varapuheenjohtaja, poistui 19:09
Jussi Ahonen
Satu Friman-Mahkonen
Reetta Holopainen, poistui 19:03
Toni Ilmaniemi
Sirja Kaartinen
Aino Nokelainen
Piia Nurmela
Ella Näsi, saapui 17:06
Pirkko Ranki
Pirjo Raunio, poistui 18:34
Arttu Rintanen
Auri Saarelainen, poistui 18:25
Pertti Salminen
Heidi Tanhua
Matti Äijö
Hannu Tiainen, varajäsen

Muut saapuvilla olleet

Nella Lehtinen, valiokuntakoordinaattori, sihteeri
Titta Pelttari, palvelulinjajohtaja, poistui 19:20
Sari Mäkinen, toimialuejohtaja
Maarit Varjonen-Toivonen, ylilääkäri, poistui 19:03
Anu Kallio, ohjelmapäällikkö, poistui 19:03
Niina Nieminen, suunnittelupäällikkö, poistui 19:03
Iina Toivonen, hallintoassistentti

Poissa

Tero Ahlqvist
Miila Halonsaari
Jaakko Leinonen

Allekirjoitukset

Kaija Holli
Puheenjohtaja

Nella Lehtinen
Sihteeri

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty

31.10.2023

01.11.2023

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Tarja Kallio
1. varapuheenjohtaja

Perttu Jussila
2. varapuheenjohtaja

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Pirkanmaan hyvinvointialueen verkkosivulla pirha.cloudnc.fi 1.11.2023.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

---

§ 26

Kokouksen avaus ja läsnäolijat

Valiokunnan työjärjestyksen mukaan valiokunnan kokouskutsu ja asialista lähetetään vähintään seitsemän (7) päivää ennen kokousta valiokunnan jäsenille sekä varajäsenille. Kokouskutsu ja asialista lähetetään sähköisesti.

Valiokunnan kokoukseen osallistuu varsinainen jäsen. Valiokunnan jäsen kutsuu sijaansa varajäsenen, mikäli on estynyt osallistumaan kokoukseen.

Ehdotus

Puheenjohtaja avaa kokouksen ja todetaan läsnäolijat.

Päätös

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 17.00. Todettiin läsnäolijat.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

---

§ 27

Muistion tarkastus

Valiokuntien työjärjestyksen mukaan valiokuntien kokouksista laaditaan valiokuntamuistio. Muistioon kirjataan valiokunnan keskustelun keskeiset nostot ja huomiot. Valiokuntamuistiot ovat julkisia asiakirjoja.

Valiokunnan muistion tarkastaa puheenjohtaja sekä varapuheenjohtajat. Muistio kuitataan tarkastetuksi sähköpostilla.

Ehdotus

Valitaan vähän palveluita käyttävien valiokunnan muistion tarkastajiksi puheenjohtaja sekä varapuheenjohtajat.

Päätös

Valittiin vähän palveluita käyttävien valiokunnan muistion tarkastajiksi puheenjohtaja sekä varapuheenjohtajat.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

§ 28

Pirkanmaan hyvinvointialueen hyvinvointikertomus ja -suunnitelma 2023–2026 sekä alueelliset hyvinvointisuunnitelmat

1858/2023

Valmistelijat / lisätiedot:

Maarit Varjonen-Toivonen, YLILÄÄKÄRI, maarit.varjonen-toivonen@pirha.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö Pirkanmaan hyvinvointialueen hyvinvointikertomus ja -suunnitelma 2023–2026:sta ja siihen linkitettävistä lakisääteisistä alueellisista hyvinvointisuunnitelmista
- 2 Liite 1 Esittelydiat Lausuntopyyntö Pirhan hyvinvointisuunnitelmat
- 3 Liite 2 Pirkanmaan hyvinvointialueen hyvinvointikertomus ja -suunnitelma 2023 - 2026, luonnos.pdf
- 4 Liite 3 Pirkanmaan hyvinvointialueen Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma, luonnos.pdf
- 5 Liite 4 Pirkanmaan hyvinvointialueen Neuvolasuunnitelma, luonnos
- 6 Liite 5 Pirkanmaan hyvinvointialueen Opiskeluhoollon suunnitelma, luonnos
- 7 Liite 6 Pirkanmaan hyvinvointialueen Ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelma 2024-2025, luonnos
- 8 Liite 7 Pirkanmaan hyvinvointialueen Ehkäisevän päihdetyön suunnitelma, luonnos
- 9 Vähän palveluita käyttävien valiokunnan lausunto hyvinvointikertomuksesta ja -suunnitelmasta 2023-2026 sekä alueellisista hyvinvointisuunnitelmista

Pirkanmaan hyvinvointialueen (Pirha) hyvinvointikertomus ja -suunnitelma 2023–2026 on strateginen alueellinen asiakirja, joka linjaa hyvinvointialueen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen painopisteet ja niiden toimeenpanon väestötasolla. Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021) velvoittaa hyvinvointialueen laatimaan valtuustokausittain alueellisen hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman yhdessä kuntien ja muiden toimijoiden kanssa.

Lainsäädäntö velvoittaa liittämään tähän asiakirjaan muut laissa määritellyt alueelliset hyvinvointisuunnitelmat:

- lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma (lastensuojelulaki 417/2007, 12 §), johon on liitettävä
  - alueellinen opiskeluhoollon suunnitelma (oppilas- ja opiskelijahuoltolaki (1287/2013), 13a §) ja
  - alueellinen neuvolasuunnitelma (terveydenhuoltolaki (1326/2010), 15 §),
- alueellinen suunnitelma ikääntyneen väestön tukemiseksi (laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystalvueluista (908/2012), 5 §)
- alueellinen ehkäisevän päihdetyön suunnitelma (laki ehkäisevän päihdetyön järjestämisestä (523/2015), 5 §).

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Kaikilla Pirkanmaan hyvinvointialueen hyvinvointisuunnitelmilla on yhteisen tilannekuvan perusteella muodostetut yhteiset painopisteet ja näiden tavoitteet. Asiakirjat on muutoin valmisteltu omina kokonaisuuksinaan.

Pirkanmaan hyvinvointialueen hyvinvointikertomus ja -suunnitelma 2023–2026:n **kertomusosa** kuvaa pirkanmaalaisen väestön hyvinvoinnin tilaa sovittujen indikaattoreiden (tunnuslukujen) kautta sekä edellisen kauden (2021-2022) vastaavan asiakirjan painopisteiden ja tavoitteiden toimeenpanoa. Nämä ovat muodostaneet perustan asiakirjan **suunnitelmaosalle**. Lisäksi on huomioitu Pirkanmaan kuntien kuluvan valtuustokauden lakisääteisten hyvinvointisuunnitelmien painopisteet.

Asiakirjakokonaisuus sisältää hyvinvointialueen ensimmäiselle valtuustokaudelle alueellisen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen painopisteet, niiden tavoitteet ja toimeenpanosuunnitelmat. Toimeenpanosuunnitelmat kuvaavat, miten kunkin hyvinvointisuunnitelman kautta edistetään Pirkanmaan väestön hyvinvointia ja terveyttä ja tuetaan arjessa pärjäämistä yhteistyössä kuntien ja muiden sidosryhmien kanssa. Toimeenpanosuunnitelmat toteuttavat osaltaan Pirhan strategian toimeenpanoa. Niiden toimeenpano on osa kaikkien Pirhan palvelulinjojen toimintaa.

Valmistelussa on huomioitu sosiaali- ja terveydenhuollon valtakunnalliset tavoitteet vuosille 2023–2026 sekä kunnan ja hyvinvointialueen rahoituksessa valtionosuuden perustana olevien HYTE-kerrointen tunnusluvut (indikaattorit).

Alueellisten hyvinvointisuunnitelmien valmistelulle nimetty ohjausryhmä on hyväksynyt valmistelun välivaiheet: tilannekuvan perustana käytettävän indikaattoripaketin ja siitä nostetut alueelliset väestötason hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen painopisteet, näiden tavoitteet sekä asiakirjojen lähettämisen lausuntokierrokselle. Asiakirjojen valmisteluun on osallistunut toimijoita hyvinvointialueen eri palvelulinjoilta, valiokunnista ja vaikuttamistoimielimistä, kunnista sekä kolmannen sektorin toimijoista. Lisäksi kunnat ovat osallistuneet valmisteluun alueellisen hyvinvointikoordinaattoreiden verkoston kautta.

Asiakirjakokonaisuus on lähetetty lausuntokierrokselle 15.9.2023. Lausuntoa pyydetään erityisesti asiakirjoissa esitettyjen toimeenpanosuunnitelmien sisällöstä ja yhteisestä toimeenpanosta. Lausunnot on pyydetty toimittamaan 10.11.2023 mennessä. Valmistelulle asetetussa hyvinvointialuejohtajan viranhaltijapäätöksessä tavoitteena on asiakirjojen käsittely valtuustossa joulukuussa 2023.

Lausuntopyyntö liitteineen on liitteenä. Oheimateriaalina on Pirkanmaan hyvinvointialueen ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelma vuosille 2024-2025, jossa jo saapuneita kommentteja on otettu huomioon.

Ehdotus

Vähän palveluita käyttävien valiokunta

- merkitsee tiedoksi esityksen Pirkanmaan alueellisesta hyvinvointikertomuksesta ja -suunnitelmasta 2023–2026 sekä siihen liitettävät alueelliset hyvinvointisuunnitelmat
- päättää jatkotoimenpiteistä lausunnon antamiseksi.

Kokouskäsitely

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Kuultiin asiantuntijana ylilääkäri Maarit Varjonen-Toivosta, ohjelmapäällikkö Anu Kalliota sekä suunnittelupäällikkö Niina Niemistä, jotka poistuivat kokouksesta asian käsittelyn jälkeen.

Valiokunta kiinnitti keskustelussa huomiota HYTE-rahoitusmallin toimintaan. Mallin haasteeksi nähtiin se, että hyte-kertoimissa heikosti sijoittuminen, tuottaa hyvinvointialueelle vähemmän rahoitusta, jolloin sillä on hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyöhön entistä vähemmän rahoitusta käytettävissään. Valiokunnan puheenvuoroissa esitettiin myös huolta tavoitteiden täyttymisen osoittamiseksi vaadittavasta yhdenmukaisesta kirjaamisesta ja siitä, miten kirjaamiskäytäntöjä kehitetään. Lisäksi valiokunta keskusteli kuntien ja järjestöjen kanssa tehtävästä yhteistyöstä. Yhteistyöllä on merkittävä rooli hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä sekä tavoitteiden saavuttamisessa.

Puheenjohtaja tiedusteli valiokunnalta suunnitelmakohtaisesti valiokunnan lausunnossa esiin nostettavia asioita. Puheenjohtaja esitti, että puheenjohtajisto laatii lausunnon valiokunnan keskustelussa esittämien havaintojen ja kommenttien pohjalta ja totesi, että kommentteja voi toimittaa kokouksen jälkeen tiedoksi vielä valiokuntakoordinaattorille.

Ella Näsi saapui kokoukseen asian käsittelyn aikana. Auri Saarelainen, Pirjo Raunio ja Reetta Holopainen poistuivat kokouksesta.

Päätös

Vähän palveluita käyttävien valiokunta

- merkitsi tiedoksi esityksen Pirkanmaan alueellisesta hyvinvointikertomuksesta ja -suunnitelmasta 2023–2026 sekä siihen liitettävät alueelliset hyvinvointisuunnitelmat
- päätti antaa liitteenä olevan lausunnon.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

---

§ 29

Valiokuntien käsikirja

24853/2023

Valmistelijat / lisätiedot:

Nella Lehtinen, VALIOKUNTAKOORDINAATTORI, nella.lehtinen@pirha.fi

Liitteet

1 Valiokuntien käsikirja luonnos

Pirkanmaan hyvinvointialueen valiokuntatyön perusteet, valiokuntien tehtävät, työnjaon sekä menettelytavat määritellään aluevaltuuston hyväksymässä valiokuntien työjärjestyksessä. Lisäksi se määrittää valiokuntien toimintaa suhteessa aluehallituksen ja aluevaltuuston päätöksentekoon.

Valiokuntatyöskentelyä on kehitetty vuoden 2023 aikana ja osana tätä kehittämistyötä on valmisteltu valiokuntien työskentelyn tueksi valiokuntien käsikirjaa. Käsikirjan tarkoituksena on täydentää valiokuntien työjärjestystä ja tarkentaa kokoustyöskentelyn käytäntöjä. Lisäksi käsikirjassa kuvataan valiokuntatyön eri prosesseja valiokuntien keskeisimpien käsittelyprosessien eli kannanottojen, lausuntojen sekä mietintöjen osalta. Käsikirja sisältää myös valiokuntien puheenjohtajakollegion linjaukset valiokuntatyöskentelystä. Käsikirjan on tarkoitus toimia puheenjohtajien, vastuuviranhaltijoiden sekä sihteerien tukena. Luonnos valiokuntien käsikirjasta on liitteenä.

Käsikirja on työjärjestystä joustavampi niin, että sen päivittäminen tehdään puheenjohtajakollegion linjausten pohjalta. Käsikirjan luonnosta esiteltiin puheenjohtajakollegiolle kokouksessa 11.10.2023 ja käsikirja päätettiin lähettää valiokuntiin käsiteltäväksi ja kommenteille.

Ehdotus

Vähän palveluita käyttävien valiokunta

- keskustele valiokuntien käsikirjan luonnoksesta ja
- antaa kommenttinsa valiokuntien käsikirjasta valiokuntien puheenjohtajakollegiolle.

Kokouskäsittely

Valiokuntakoordinaattori Nella Lehtinen esitteli valiokuntien käsikirjan luonnosta.

Puheenjohtaja esitti, että esitys merkitään tiedoksi ja, että valiokunta käy keskustelun valiokuntien käsikirjasta marraskuun kokouksessa. Valiokunta hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti.

Perttu Jussila poistui kokouksesta.

Päätös

Vähän palveluita käyttävien valiokunta

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

- merkitsi tiedoksi valiokuntien käsikirjan luonnoksen ja
- päätti antaa kommenttinsa valiokuntien käsikirjasta seuraavassa kokouksessaan 15.11.2023.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

---

§ 30

Digituki Pirkanmaan hyvinvointialueella

24819/2023

Valmistelijat / lisätiedot:

Aino Nokelainen, DIGISUUNNITTELIJA, aino.nokelainen@pirha.fi

Digipalveluita tulee tarkastella ensisijaisesti digikyvykkäiden näkökulmasta, mutta jokaisella oikeus olla osallisena digitalisoituvassa yhteiskunnassa. Sosiaali- ja terveystieteiden digitalisoituessa sote-digituki tarve konkretisoituu ja lisääntyy. Julkisilla organisaatioilla on velvollisuus tarjota tukea sähköiseen asiointiin.

Tavoitteena on, että Pirkanmaan sote-digituki muodostaa selkeän ja eheän kokonaisuuden ja siksi digitukea kehitetään erikseen asukkaalle ja ammattilaiselle. Digituen kokonaisuus rakentuu hyvinvointialueen strategisten kärkiteemojen mukaisesti.

Tärkeintä on ihminen

Tarjoamme saavutettavaa ja laadukasta digitukea, jolla sähköisten palveluiden löydettävyys ja käytön asiakaskokemus paranee. Kehitämme digitukea asukasta/ammattilaista kuunnellen ja tarvelähtöisesti.

Hyvinvoivat työntekijät

Jokaisella ammattilaisellamme on hyvä digityökokemus. Tämä edellyttää, että ammattilaisella on riittävä tuki tarvitsemiensa ohjelmien käyttöön. Tarjoamme ammattilaisen työn tueksi selkeää materiaalia ja digitukiverkoston. Ammattilaisemme osaavat ja haluavat ohjata asukkaita sähköisissä palveluissamme.

Yhdenvertaiset, ennaltaehkäisevät ja vaikuttavat palvelut

Tuemme niin ammattilaisten kuin asukkaidenkin digiosallisuutta tarjoamalla digitukea monikanavaisesti ja monella eri tavalla, lähellä asukasta. Huomioimme digiesteettömyyden kaikissa sähköisissä palveluissamme. Vahvistamme ihmisen osaamista löytää tietoa ja palveluita oman hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi

Yhdessä yhteentoimiva hyvinvointialue

Olemme luotettava kumppani sote-digituen tuottamisessa ja teemme tiivistä yhteistyötä muiden organisaatioiden ja järjestöjen kanssa. Olemme edelläkävijöitä sote-digituen kehittäjinä ja antajina.

Digituen mallintaminen

Pirkanmaan hyvinvointialueen digituen malli tehdään osana Pirkanmaan tulevaisuuden sotokeskus -hanketta. Hankkeessa tuotettu sote-digituen malli on vielä muotoutumassa, mutta sitä pilotoidaan loppuvuoden aikana asteittain käytäntöön erityisesti asukkaan sote-digituen näkökulmasta. Digituen mallia pilotoidaan erityisesti yhteisökeskuksissa ja kuntayhteistyönä Lempäälässä ja Kuhmoisissa. Mallia on esitelty eri vaiheissaan erilaisissa tilaisuuksissa ja täydennetty ja kehitetty edelleen niin hyvinvointialueen ammattilaisten kuin yhteistyössä eri toimijoiden kommenttien

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

---

pohjalta. Malli muotoutuu tarkemmaksi kokemuksen lisääntyessä ja yhteistyöverkoston laajentuessa. Digituen mallin juurruttamista jatketaan RRP 2-hankkeessa vuoden 2024 aikana.

Digituen nykytilan kuvaus

Digitukea on annettu eri toimijoiden toimesta jo vuosikymmeniä, mutta sotedigituki on vieraampaa. Sote-digituessa korostuu sensitiivisyys, eettisyys ja tietoturva poiketen muusta yleisemmästä digituesta. Pirkanmaan hyvinvointialueella pyritään siihen, että sote-digituki viedään sinne, missä asukkaat ovat jo tottuneet asioimaan. Pirkanmaa on laaja alue, jossa 23 kunnan erilaiset sote-toimijat yhdistyivät hyvinvointialueeksi tuoden mukanaan erilaiset digituen toimintamallit. Lisäksi Pirkanmaalla toimii valtava määrä erilaisia järjestöjä, jotka ovat antaneet digitukea osana omaa toimintaansa. Nykytilanne on digituen näkökulmasta hyvin pirstaleinen. Viemällä sote-digituki mahdollisuuksien mukaan osaksi jo olemassa olevaa verkostoa, helpotetaan sen löytämistä ja saamista ja tarjotaan yhdenvertaisempi mahdollisuus sote-digitukeen jokaiselle pirkanmaalaiselle.

Ehdotus

Vähän palveluita käyttävien valiokunta

- merkitsee esityksen tiedoksi ja
- keskustelelee sekä antaa kommentteja Pirkanmaan hyvinvointialueen digituen malliin.

Kokouskäsitely

Puheenjohtaja totesi, että aikataulullisista syistä ehdotetaan asian siirtämistä seuraavaan kokoukseen. Puheenjohtaja tiedusteli voidaanko asia yksimielisesti siirtää seuraavaan kokoukseen. Koska valiokunta oli yksimielinen, asia siirretään seuraavaan kokoukseen.

Päätös

Asia siirrettiin seuraavaan kokoukseen.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

---

§ 31

Tiedoksi merkittävät asiat

Liitteet

1 Pöytäkirjan ote-Aluevaltuusto - 02.10.2023 § 106

2 Pöytäkirjan ote-Aluevaltuusto - 02.10.2023 § 104

- Aluevaltuuston päätös 2.10.2023 § 104. Vähän palveluita käyttävien valiokuntaan valittiin eronneen jäsenen Aatu Korhosen tilalle Toni Ilmaniemi.
- Aluevaltuuston päätös 2.10.2023 § 106. Vähän palveluita käyttävien valiokuntaan valittiin eronneen jäsenen Matti Heinämäen tilalle Auri Saarelainen.

Ehdotus

Vähän palveluita käyttävien valiokunta

- merkitsee tiedoksi kokouksessa esiin tulleet asiat.

Kokouskäsitely

Valiokunta keskusteli vuoden 2023 lopun kokouksien järjestämistavasta.

Palvelulinjajohtaja Titta Pelttari poistui kokouksesta.

Päätös

Vähän palveluita käyttävien valiokunta

- merkitsi tiedoksi aluevaltuuston päätökset 2.10.2023 § 104 ja § 106 ja
- merkitsi tiedoksi, että valiokunnan kokous 15.11.2023 pidetään hybridi-kokouksena ja 13.12.2023 läsnätilaisuutena.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Muutoksenhakukielto

§26, §27, §28, §29, §30, §31

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (Laki hyvinvointialueesta 141 §).